

TERVISEAMET

Jüri Teder
Valga Vesi AS
valgavesi@valgavesi.ee
Metsa 30
68206, Valga

Meie 12.03.2024/ /nr 12.2-1/24/195-1

Olmevee direktiivi uute joogivee kvaliteedi näitajate seiramine aastal 2024

Lugupeetud Jüri Teder

Terviseamet plaanib ajavahemikus 2024-2026 viia läbi sihtuuring „Olmevee direktiivi uute joogivee kvaliteedi näitajate seiramine aastal 2024“, mille käigus määratakse joogivee proovides uued keemilised ja mikrobioloogilised näitajad.

Alates 23.12.2020 hakkas kehtima uus Euroopa parlamendi ja Nõukogu Direktiiv (EL) [2020/2184](#) olmevee kvaliteedi kohta. Direktiiviga üle võetud kohustuste muudatused on sisse viidud [Veeseadusesse](#) ja sotsiaalministri määrusesse nr 61 „[Joogivee kvaliteedi- ja kontrollinõuded ja analüüsimeetodid ning tarbijale teabe esitamise nõuded](#)“¹, millega sätestatakse joogiveehaarde valgala ja toiteala riskihindamise ja -juhtimise kohustused, joogivee riikliku sihtuuringu ja täiendatud operatiivseire vajadus.

Joogivee direktiiviga on laiendatud joogivee määratavate näitajate nomenklatuur - lisatud on 8 uut keemilist näitajat (bisfenool A, kloraat, klorit, haloäädikhape, mikrotsüstiin-LR, PFASid kokku, PFASide summa ning uraan). Iga liikmesriik peab 12.01.2026-ks ehk üleminekuajaks veenduma, et nende uute lisatud näitajate osas on seireandmed riigis olemas ja joogivesi vastab direktiivis toodud normidele. Direktiivi on ka lisatud 2 uut mikrobioloogilist näitajat: somaatilised kolifaagid ja Legionella. Nimetatud näitajate seire eesmärgiks on vähendada joogivee varustamisega seotud riske tervisele, optimeerida joogivee käitlemise kulusid ja tagada ohutu joogivesi kogu elanikkonnale.

Terviseametil on vaja uurida eelnimetatud uute ainete esinemist joogivees riikliku sihtuuringuga ning ka pistelise järelevalve käigus, et enne 2026. aasta tähtaegasid oleks võimalik teha hinnanguid ja järeldusi, kas nende ainetega võib olla Eestis probleeme. Edaspidi on veekäitlejatel veevarustussüsteemide riskihindamisel võimalik kasutada kogu kogutud teavet nimetatud näitajate seiretulemuste osas. Kui kõnealuse esmaste ohtude ja ohtlike olukordade kindlakstegemise käigus leitakse, et ohtu ei ole ning parameetrit ei ole vaja edaspidi jälgida, siis võib riik veekäitlejaid nende näitajate seirest vabastada. Sellest tulenevalt võivad veekäitleja kulud seire tegemiseks väheneda.

Uuritavate näitajate osas on kavandatud igas veevärgis võtta 4 proovi (hooajaliselt) ning määrata bisfenool A, PFASide kokku, PFASide summa, uraan, somaatilised kolifaagid ja Legionella. Klooraadi, kloriti, haloäädikhapete, mikrotsüstiini-LRi on kavandatud uurida ainult Tallinnas ja Narvas sagedusega üks kord kuus. Seda põhjusel kuna need näitajad on seotud vee desinfitseerimisega ja pinnavee kasutamisega.

2024 aasta jooksul keskendub sihtuuring majutusasutustele, mis asuvad üle 5000 tarbijaga veevärgi tarbimisalas. See tähendab, et seire käigus võtame käesoleval aastal proove ka Teie veevärgi tarbimisala sisse jääva majutusettevõtte joogivee kraanist ja dušitsikust (Legionella).

Uuringu tulemustest teavitame Teid ja Legionella uuringute tulemused edastame osalenud majutusettevõtetele ning avalikustame Terviseameti Vee Tervise Infosüsteemis (VTI-s). Ülejäänud näitajate tulemused avalikustame sihtuuringu kokkuvõtte raames.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Iris Lints
inspektor (keskkonnatervis)

Iris Lints
58517553 Iris.Lints@terviseamet.ee